

NOTY O AUTORACH

Oswald de Andrade (1890–1954) – brazylijski poeta, pisarz, dziennikarz, polityk, jeden z najważniejszych przedstawicieli brazylijskiego modernizmu. W 1922 r. wraz z Tarsilą do Amaral, Mário de Andradem i innymi artystami współorganizował Tydzień Sztuki Nowoczesnej, uznawany dziś za początek nowoczesnej kultury w Brazylii. W 1928 r. opublikował słynny *Manifest Antropofagiczny*, tekst założycielski „ruchu antropofagicznego”, oryginalnej propozycji budowy brazylijskiej kultury i tożsamości. W miejsce imitacji bądź odrzucenia obcej kultury proponuje Andrade jej wybiórcze wchłonięcie (w języku antropofagii – pożarcie). Dorobek literacki Andredego obejmuje liczne felietony dotyczące kultury, społeczeństwa oraz rozwoju Brazylii, kilka tomików poezji, a także powieści – *Memórias sentimentais de João Miramar* (1924), *Serafim Ponte-Grande* (1933) oraz sztuki teatralne (m.in. *O homem e o cavalo*, *O rei da vela*, *A morta*). Twórczość Andredego ukierunkowała rozwój brazylijskiej kultury drugiej połowy XX wieku, szczególnie w kinematografii (nurtu Cinema Novo) oraz w muzyce (bossa nova, ruch Tropicália, Música Popular Brasileira).

Susan Bassnett – profesor komparatystyki literackiej na Uniwersytecie w Warwick. Jedną z najważniejszych postaci przekładoznawstwa i komparatystyki literackiej. Jej najbardziej znane publikacje to *Translation Studies* (1980) oraz współredagowane i współtworzone z André Lefeverem *Translation, History and Culture* (1990) i *Constructing Cultures: Essays on Literary Translation* (1996), a także *Reflections on Translation* (2011) i *Translation* (2014). Bassnett jest również redaktorką tomów: *Translating Literature* (1996), *Post-colonial Translation: Theory and Practice* (1998; z Harishem Trivedi), *The Translator as Writer* (2006; z Peterem Bushem), *Translation in Global News* (2009; z Esperançą Bielsą), *Political Discourse, Media and Translation* (2010; z Christiną Schöffner). Jest również aktywna jako dziennikarka, tłumaczka i poetka.

Michał Borodo – adiunkt w Instytucie Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej oraz kierownik Podyplomowego Studium dla Tłumaczy Języka Angielskiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Do jego zainteresowań naukowych należą przekład literatury dziecięcej i komiksu, kształcenie tłumaczy

oraz przekład w kontekście globalizacji i glokalizacji. Autor monografii *Translation, Globalization and Younger Audiences: The Situation in Poland* (2017) oraz współredaktor *Moving Texts, Migrating People and Minority Languages* (2017) i *Zooming In: Micro-Scale Perspectives on Cognition, Translation and Cross-Cultural Communication* (2017).

Gabriel Borowski – brazylianista i przekładoznawca, doktor literaturoznawstwa, pracownik Zakładu Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim, tłumacz, członek m.in. American Comparative Literature Association oraz Centro de Literaturas e Culturas Lusófonas e Europeias da Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa, autor ponad dwudziestu artykułów poświęconych literaturom portugalskiego obszaru językowego oraz przekładowi literatury, współredaktor tomów *Punkt widzenia w literaturze, kulturze i języku* (Kraków 2015) oraz *Diálogos no feminino: Maria Pawlikowska-Jasnorzewska & Florbela Espanca* (Lizbona–Warszawa 2017).

Haroldo de Campos (1929–2003) – brazylijski tłumacz, teoretyk literatury i przekładu, współzałożyciel ruchu poezji konkretnej (wraz z Augusto de Camposem oraz Décio Pignatarim). Wprowadził pojęcie transkreacji (port. *transcrição*) rozumianej jako akt twórczy dokonujący się w momencie przejścia tekstu do nowej domeny językowej. Swoją metodę zilustrował w twórczych, awangardowych przekładach m.in. biblijnej Księgi Rodzaju, japońskiej poezji haiku, dzieł Pindara, Homera, Dantego, Goethego, Mallarmégo, Majakowskiego, Joyce’a i Pounda. W Polsce o Camposie pisał na łamach „Przekładańca” (26/2012) Gabriel Borowski.

Jakub Czernik – polonista, komparatysta. Pracuje w Katedrze Komparatystyki Literackiej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zajmuje się historią idei, teorią literatury i współczesną teorią komparatystyki, a także literaturą nowożytną oraz prozą światową w jej wymiarze ponadnarodowym w kontekście migracji, diaspor i pozanarodowego wymiaru literatury. Autor m.in. monografii *Między indywidualizmem a kolektywizmem. Jednostka i zborność w literaturze romantyzmu* (2014), tłumaczył m.in. *Idee polityczne w epoce romantyzmu* Isaiaha Berlina (2015).

Iurii Ganushchak – doktorant Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tytuł magistra uzyskał na Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym imienia Pawła Tyczyzny w Humaniu (Ukraina)

oraz na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obecnie zajmuje się wpływem kontekstu społeczno-kulturowego na efekty prac translatorskich na przykładach twórczości Tarasa Szewczenki.

Dorota Gołuch – ukończyła filologię angielską na Uniwersytecie Jagiellońskim (2008) oraz Postcolonial Studies na University of Kent (2009). Jej praca doktorska, obroniona na University College London (2013), dotyczyła odbioru tłumaczonej literatury postkolonialnej w Polsce. Obecnie wykłada przekładoznawstwo na Cardiff University, gdzie zajmuje się kwestią solidarności i przekładu oraz rozpoczyna projekt dotyczący przekładu, pamięci i Zagłady. Jest też autorką esejów na temat polskiej recepcji Chinuy Achebego, Amosa Tutuoli i Frantza Fanona.

Jakub Jankowski – adiunkt w Zakładzie Języka i Kultur Luzobrazylijskich Uniwersytetu Warszawskiego. Interesuje się kulturą Portugalii i afrykańskich krajów języka portugalskiego tzw. PALOP, a zwłaszcza zagadnieniami przekładu, komiksem i filmem. Popularyzator i tłumacz komiksu hiszpańskojęzycznego i portugalskojęzycznego w Polsce. Członek Polskiego Stowarzyszenia Komikсового. Współpracownik pisma „Zeszyty Komiksowe” i cyfrowej wersji kwartalnika kultury komiksowej „Ziniol”. Laureat nagrody im. dra Tomasza Marciniaka 2015 za tekst naukowy o komiksie.

Aleksandra Kamińska – magister przekładoznawstwa i filologii angielskiej, doktorantka w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Publikowała m.in. w „Didaskaliach” i „Przekładańcu”. Z zawodu redaktorka i tłumaczka, uczy pisania. Zainteresowania badawcze: teoria przekładu, przekład dramatu, współczesny dramat brytyjski.

Dorota Kołodziejczyk – adiunkt w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, kierownik Pracowni Badań Postkolonialnych, członkini Rady Naukowej Centrum Badań Dyskursów Postzależnościowych, współzałożycielka Centrum Badań Postkolonialno-Posttotalitarnych na Wydziale Filologicznym UW. Wśród jej publikacji znajdują się m.in. numer specjalny „The Journal of Postcolonial Writing” pt. *Postcolonialism/ Postcommunism: confluences, intersections and discontents* (2012, z Cristiną Sandru), przedruk pt. *Postcolonial Perspectives on Postcommunism in Central and Eastern Europe* (2016); tom *Historie, społeczeństwa, przestrzenie dialogu – studia postzależnościowe w perspektywie porównawczej* (2014, z Hanną Gosk); tłumaczka teorii postkolonialnej.

Marcin Michalski – arabista, językoznawca, adiunkt w Instytucie Językoznawstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jego zainteresowania badawcze skupiają się na gramatyce współczesnego języka arabskiego, grafii jego dialektów oraz przekładzie literackim z udziałem tego języka. Współtwórca słownika polsko-arabskiego i arabsko-polskiego. Przełożył m.in. *Taxi. Opowieści z kursów po Kairze* Chalida al-Chamisiego (Egipt), *Druzów z Belgradu. Historii Hanny Jakuba* Rabiego Dżabira (Liban) i *Jalo* Iljasa Churiego (Liban) oraz fragmenty prozy Muhammada Szukriego (Maroko), Nawal as-Sadawi (Egipt) i Salima Barakata (Syria), opublikowane w „Literaturze na Świecie” (nr 11–12, 2016).

Daria Mikocka – absolwentka kulturoznawstwa na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, filologii portugalskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Podyplomowych Studiów Edytorskich. Pracę magisterską poświęciła omówieniu kulturowego znaczenia *Manifestu antropofagicznego* Oswalda de Andradego, ze szczególnym uwzględnieniem jego potencjału w dziedzinie przekładoznawstwa. Laureatka konkursów tłumaczeniowych.

Inez Okulska – adiunkt w Polsko-Niemieckim Instytucie Badawczym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Słubicach, teoretyk i krytyk przekładu, autorka opowiadań i felietonów. Zainteresowania badawcze: socjologiczne i rynkowe aspekty przekładu, rola i funkcja tłumacza, przekładowe przypadki graniczne i anomalie. Publikowała m.in. w „Przekładańcu”, „Literaturze na Świecie”, „OderÜbersetzen” i tomach zbiorowych. Zajmuje się również związkami literatury i technologii oraz inteligentną automatyką i Internetem rzeczy, po godzinach studiuje Robotykę i Automatykę na Politechnice Warszawskiej. Tłumaczka z języków obcych, zna również języki programowania.

Karol Stefańczyk – doktorant na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, członek Collegium Invisibile. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się wokół twórczości Czesława Miłosza w kontekście poezji anglosaskiej i filozofii modernistycznej.

Robert Reuven Stiller (1928–2016) – polski tłumacz, literat, językoznawca, autor prac o tematyce ezoterycznej, publicysta, specjalista w zakresie kultur Azji i Pacyfiku odznaczony Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski za upowszechnianie dorobku kulturowego tego rejonu. W latach 70. i 80. współpracował z „Literaturą

na Świecie”. Przekładał literaturę i teksty kultury z ponad 20 języków, w tym między innymi: baśnie malajskie i skandynawskie; eposy (staroangielski *Beowulf*, sumeryjski *Gilgamesz*, średnio-wysoko-niemiecką *Krymhildę z Pieśni o Nibelungach*); tradycyjne żydowskie piosenki w jidysz; starochińskie prawodawstwo i traktaty wojenne, a także: powieści Vladimira Nabokova (*Lolita*, *Blady ogień*), Anthony’ego Burgessa (*Mechaniczna pomarańcza*, *Rok 1985*, *Rozpustne nasienie*), Lewisa Carolla (*Alicja po drugiej stronie lustra*, *Przygody Alicji w krainie czarów*), kryminały o Jamesie Bondzie Iana Fleminga, poezję Bertolta Brechta i wiele innych.

Katarzyna Szymańska – pracuje jako Junior Research Fellow in Slavonic Languages na Uniwersytecie Oksfordzkim, członkini zarządu przekładowo-komparatystycznej grupy badawczej Oxford Comparative Criticism and Translation. Interesuje się poetyką i teorią przekładu literackiego, przekładami eksperymentalnymi, polskimi tłumaczenia poezji anglo- i niemieckojęzycznej oraz zachodnią recepcją poezji wschodnioeuropejskiej. Autorka książki *Larkina portret zwielokrotniony* (2012), współredaktorka i współtłumaczka *Narady języków* Theo Hermansa (2015), laureatka nagrody 2015 EST Translation Prize, jurorka nagrody za przekład literacki Oxford–Weidenfeld 2018.

Bartosz Wójcik – literaturoznawca, tłumacz i menedżer kultury. Specjalizuje się w kulturze Karaibów. Autor monografii *Afro-Caribbean Poetry in English: Cultural Traditions 1970s–2000s* (2015). Ostatnio opublikował artykuł *Jamaican Soundscapes in Kei Miller’s Select Poems: A Prelude in Seven Notes* (w: *Sound Is/As Sense. Essays on Modern British and Irish Poetry*, 2016). Pracuje w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie.

Marta Anna Zabłocka – absolwentka komparatystyki literackiej oraz kulturoznawstwa. Studiowała w Krakowie (Uniwersytet Jagielloński) oraz w Londynie (University College London). Doktorantka w Katedrze Antropologii Literatury i Badań Kulturowych Uniwersytetu Jagiellońskiego, zajmuje się recepcją brytyjskiej literatury kolonialnej w Polsce w kontekście wpływu jej polskich przekładów na dyskurs publiczny.